

Posudek oponenta k diplomové práci

Translatologická témata na stránkách časopisu Slovo a slovesnost v dobovém společenském a kulturním kontextu po r. 1945

Autor: Bc. Eliška Voříšková

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.

Autorka si ve své diplomové práci klade za cíl popsat, jakým způsobem byla zpracovávána témata související s problematikou překladu v časopise Slovo a slovesnost od roku 1948 do roku 1989 (samotný název práce, ze kterého vyplývá, že jde o období „po roce 1945“, je tedy poněkud zavádějící). Stěžejní částí práce jsou rešerše jednotlivých čísel časopisu a výběr všech příspěvků více či méně zaměřených na překlad. V názvu a dále v kapitole 1 – Teoretická východiska pak autorka zmiňuje, že má v úmyslu získaná data konfrontovat s kontextem doby a kulturně-společenskou situací. Ve druhé kapitole autorka představuje časopis Slovo a slovesnost, jeho historii a tradici, ze které vychází.

V další části pak diplomantka předkládá stručnou informaci o obsahu každého z příspěvků zařazených do výběru. Podle zaměření jednotlivých příspěvků se autorka rozhodla je rozdělit do tří kategorií/podkapitol – do první zařadila články zaměřené (převážně) na teorii překladu, do druhé příspěvky kritické a do třetí práce pojednávající o strojovém překladu. Příspěvky jsou dále rozříděny také podle toho, do které rubriky časopisu byly zařazeny. Na konec každé podkapitoly autorka zařazuje grafy zachycující počty vydaných příspěvků v dané kategorii v jednotlivých letech a jejich zastoupení v rubrikách.

Za silnou stránku práce lze považovat práci se zkoumaným materiálem. Je patrné, že diplomantka se seznámila s obsahem všech relevantních příspěvků, na základě toho pak vyhotovila jejich chronologický a v jednom případě (strojový překlad) tematický přehled. Funkci přehledu a informačního zdroje tedy diplomová práce plní na výbornou, avšak navazující interpretace shromážděných dat je nedostatečná nebo zcela chybí.

Nedostatky vykazuje již první kapitola Teoretická východiska. Chybí v ní definice základních pojmů, se kterými diplomantka dále pracuje (například vymezení toho, podle jakých kritérií autorka zařazuje příspěvky do kategorií teorie a kritika překladu – z přehledu je pak zřejmé, že se tyto dvě kategorie prolínají a některé příspěvky figurují v obou z nich).

Cíle práce jsou popsány značně vágně a autorka neformuluje žádné konkrétní otázky, na které by mohl zpracovaný přehled odpovědět, ani hlediska, která hodlá při analýze uplatnit. Zmiňuje se však o tom, že hodlá zjištěné výsledky zařadit do historicko-společenského kontextu. O to se sice v jednotlivých podkapitolách pokouší, avšak pouze povrchně a převážně z hlediska geopolitického a historického. Nejlépe je tato analýza provedena pravděpodobně v poslední podkapitole věnované strojovému překladu.

V práci zcela chybí například zamyšlení nad vývojem názorů nad různými klíčovými koncepty translatologie, nad tím, jaká tématům byla věnována pozornost v různých obdobích. Stejně tak se

autorka nepokouší popsat, jakým způsobem zpracovávané články navazují na strukturalistickou tradici časopisu, popř. jaký je vztah mezi touto tradicí a translatoologií. U grafů zcela chybí jakýkoli komentář.

Problematická je i jazyková stránka práce, některé myšlenky jsou formulovány tak neobratně, že jsou pro čtenáře velmi obtížně srozumitelné, a to i v pasážích, kdy autorka v podstatě reprodukuje obsah zpracovávaných článků. (Konkrétní nedostatky vyznačeny přímo v textu práce.) Text obsahuje celou řadu chyb v interpunkci, shodě podmětu s přísudkem a značné množství technických nedostatků.

Závěrem lze říci, že autorka sice pečlivě zpracovala analyzovaný materiál, ale příliš se jí nepodařilo získané výsledky interpretovat a vyčíst z nich další informace nad rámec obsahu jednotlivých příspěvků. Proto práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře až dobře.

V Praze dne 9. 9. 2015

Mgr. Vanda Obdržálková, PhD.
Oponent práce